

процесів виробництва та розроблення передових стратегій у сферах управління ланцюгами поставок, маркетингу, та комерції. В еру швидких технологічних проривів, компанії, що активно інтегрують новітні технології та цифровізацію в свою міжнародну діяльність, мають перевагу в ефективній взаємодії з партнерами, поліпшенні сервісу для клієнтів та оптимізації внутрішньої організації. Застосування таких інновацій, як штучний інтелект, блокчейн та Інтернет речей, сприяє створенню новаторських продуктів та послуг, посилюючи конкурентні позиції та відкриваючи доступ до нових ринків.

Адаптування до змін у світовій економіці, застосування передових технологій, зосередження на сталому розвитку та розвиток продуктивної міжнародної співпраці виринають як ключові елементи, що формують конкурентоспроможність компаній у сучасному глобалізованому світі. Здібність швидко реагувати на глобальні тенденції, інноваційність та підтримка надійних відносин з міжнародними партнерами відзначають успішні компанії на світовій арені. Такий багатогранний підхід до міжнародного бізнесу, що включає інновації, екологічну стійкість, адаптивність та стратегічні альянси, дозволяє підприємствам не лише вистояти у конкурентній боротьбі, а й рухатися вперед, скориставшись можливостями, пропонованими глобальною економікою. Цей підхід сприяє збільшенню конкурентоспроможності та забезпечує тривалий розвиток і процвітання на міжнародних ринках.

Перелік використаних джерел:

1. Barney J.B., Hesterly W.S. Strategic Management and Competitive Advantage : Concept and cases. Global edition : 5-th edition. Boston, 2015. 594 p.
2. Di Foggia G. Energy-Efficient Products and Competitiveness in the Manufacturing Sector. Journal of Open Innovation: Technology, Market and Complexity. 2021. Vol. 7. Article № 33. P. 1-14.
3. Майкл Портер Конкурентна перевага. Як досягти стабільно високих результатів : підручник. Київ : «Наш формат», 2019. 624 с.

Тетяна Талейко

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

НАФТА ТА ГАЗ – КАТАЛІЗАТОРИ, МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ У XXI СТОЛІТТІ

Майбутнє кожної держави значною мірою залежить від того, наскільки успішно вона зможе накреслити свої цілі, усвідомити свої інтереси та наскільки успішно веде діалог на світовій арені, правильне використання своїх ресурсів та потенціалу надає відповідний статус поміж інших держав.

Нафта та газ є ключовими джерелами енергії для багатьох країн, особливо для промислово розвинених економік. Надійне забезпечення постачання цих ресурсів стає пріоритетом для багатьох країн, що може вести до конфліктів та

напруженостей між ними. Криза з постачанням газу з Росії до Європи у 2006, 2009 та 2014 році. Росія зупинила постачання газу через Україну у зв'язку з політичними розбіжностями з урядом України. Це призвело до значних напружень у Європі та підкреслило необхідність диверсифікації джерел постачання газу для забезпечення енергетичної безпеки.

Таким чином через конфлікт росії та України певним чином геополітична ситуація не лише між цими двома країнами набула напруги, а також між країнами Європи, таким чином почався розвиток сфери альтернативних джерел енергії.

Країни з великими запасами нафти та газу мають значний геополітичний вплив у світі. Вони можуть використовувати свої енергетичні ресурси для зміцнення свого впливу на міжнародні відносини, а також для досягнення своїх політичних та економічних цілей. Росія є одним з найбільших виробників та експортерів нафти та газу у світі. Її енергетичні ресурси надають їй значний геополітичний вплив у світі, дозволяючи використовувати їх для досягнення своїх політичних цілей та зміцнення своєї позиції на міжнародній арені. «Санкції виявились абсолютно руйнівними для Путіна та російської економіки. Не можна вірити жодному слову з росії в її економічних звітах – це відверта брехня. Від російської економіки залишилась лише тінь. ... У санкційному режимі досі є безліч лазівок. Одна з них, ми продовжуємо купувати російську нафту та газ, тобто продовжуємо платити їм сотні мільйонів, якщо не мільярд доларів на день.» - сказав Вільям Браудер - міжнародний фінансист й інвестор в інтерв'ю DW.

Цей уривок демонструє геополітичний вплив росії як одного з найбільших виробників та експортерів нафти та газу у світі. Росія використовує свої енергетичні ресурси для досягнення своїх політичних та економічних цілей, зміцнюючи свою позицію на міжнародній арені.

Проте, обговорюється також ефект санкцій на російську економіку. Санкції, введені за дії росії, спрямовані на зменшення її геополітичного впливу шляхом обмеження доступу до фінансових ресурсів та торговельних можливостей. Незважаючи на це, зазначається, що існують лазівки у санкційному режимі, одна з яких полягає у продовженні закупівлі російської нафти та газу. Це дозволяє росії отримувати великі фінансові потоки, не дивлячись на санкції.

Країни, через територію яких проходять транзитні маршрути для нафти та газу, можуть мати значний вплив у міжнародних відносинах. Контроль над транспортними коридорами може призвести до конфліктів та геополітичних напруженостей. Україна є ключовою транзитною країною для постачання російського газу до Європи. Контроль над транзитними маршрутами через українську територію має стратегічне значення для росії та Європи і впродовж років призводило до конфліктів та напруженостей. Відповідно до останніх новин, навіть після закінчення терміну контракту між Україною та росією наприкінці 2024 року Австрія, Чехія, Угорщина та Словаччина попередили країни ЄС, що будуть змушені збільшити трубопровідні поставки газу з росії через податкову політику в Німеччині.

Нафта та газ є основними джерелами доходів для багатьох країн. Економічні інтереси, пов'язані з експортом цих ресурсів, можуть впливати на міжнародні відносини та спричиняти конфлікти між державами. Саудівська Аравія є одним з найбільших виробників нафти у світі. Її економічні інтереси пов'язані з експортом нафти, і вона може використовувати свої енергетичні ресурси для досягнення своїх політичних та економічних цілей.

Стосовно країн Перської затоки, найбільших у світі виробників нафти і природного газу, то вони також страждають від низки внутрішніх і зовнішніх проблем безпеки – арабо-ізраїльського конфлікту, ісламського тероризму, політичної нестабільності в Іраку та гегемоністських амбіцій Ірану в регіоні. Таким чином, насильницькі конфлікти та інші форми політичної нестабільності можуть призвести до значних перебоїв у постачанні енергоносіїв, що за певних обставин вимагатиме застосування військової сили для захисту потоків нафти і природного газу.

Наявність нафти та газу може впливати на стабільність у регіоні. Спроби контролювати або конкурувати за доступ до цих ресурсів можуть призвести до конфліктів між країнами, а також до внутрішніх конфліктів у країнах-виробниках. Нігерія є однією з найбільших нафтових експортерів у Африці. Проте, боротьба за контроль над нафтовими ресурсами призвела до конфліктів між етнічними та релігійними групами у країні, що загострило ситуацію та призвело до нестабільності у регіоні. Також є низка інших важливих факторів, що має значний вплив на ситуацію, а саме:

- політична нестабільність – відсутність ефективного управління нафтовими ресурсами призвела до етнічних та релігійних конфліктів у прибережних регіонах;
- корупція – нафтові доходи є частим об'єктом корупції та відмивання грошей;
- екологічні проблеми – викиди нафти в Нігерії часто призводять до забруднення річок, що здійснює негативний вплив на екосистему.

В цілому, нафта та газ мають великий вплив на міжнародні конфлікти та геополітичну динаміку, і їхня роль в цих процесах часто визначається не тільки економічними чи енергетичними факторами, але і політичними та геостратегічними інтересами країн.

Ситуація на світовій арені відображає складний баланс між геополітичними та економічними інтересами країн у контексті використання нафти та газу. Хоча багато країн намагаються диверсифікувати свої джерела енергії та розвивати альтернативні джерела, нафта та газ залишаються ключовими енергетичними ресурсами. Країни з великими запасами нафти та газу використовують їх для зміцнення свого впливу та досягнення політичних та економічних цілей.

Проте деякі країни, що споживають значні обсяги цих ресурсів, залишаються залежними від обмежених джерел. Європейський союз та інші країни активно розвивають альтернативні джерела енергії, щоб зменшити свою залежність від нафти та газу. Спад цін на енергоресурси впливає на світову економіку та торгівлю. Країни, як Китай та Індія, використовували низькі ціни,

щоб забезпечити себе енергоресурсами та перепродавати за вигідною ціною на світовому ринку. Беручи до уваги всі вищенаведені аргументи можна сказати, що нафта та газ залишаються ключовими компонентами глобальної енергетичної системи, а проблеми, пов'язані з їх видобутком та використанням, залишаються викликами для міжнародного співтовариства.

Перелік використаних джерел:

1. Енергетичні війни XXI століття: як нафта й газ підживлюють глобальні конфлікти. Стаття. Енергетика: веб-сайт. URL: <https://energypost.eu/twenty-first-century-energy-wars-oil-gas-fuelling-global-conflicts/>

2. Газовий компроміс. Україна може запропонувати країнам ЄС транзит російського газу без угоди РФ. Як це працюватиме. Стаття. Гроші: URL: <https://forbes.ua/money/gazoviy-kompromis-ukraina-mozhe-zaproponuvati-krainam-es-tranzit-rosiyskogo-gazu-bez-ugodi-z-rf-yak-tse-pratsyuvatime-28022024-19501>

3. Як Захід може позбавити Путіна можливості фінансувати війну. Відео. URL: <https://www.dw.com/uk/ak-zahid-moze-pozbaviti-putina-mozlivosti-finansuvati-vijnu-03082023/video-65169680>

4. Resource scarcity in the 21st century: conflict or cooperation? The Hague Centre for Strategic Studies (HCSS) and TNO, Dr Islam Qasem, ISBN/EAN: 978-94-91040-11-5

5. Energy statistics – an overview. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Energy_statistics_-_an_overview&oldid=616454

6. Kyiv School of Economics: Russian oil tracker. URL: <https://kse.ua/about-the-school/news/russian-oil-tracker-december-2023/>

Лю Жунлайн

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

РИНОК ОСВІТНІХ ПОСЛУГ КИТАЮ

Визначальним глобальним трендом стало застосування знань в основних сферах технологічного, соціального та економічного розвитку. Отримання нових знань неможливе без розвитку фундаментальної та прикладної науки та формування ринку високоякісних освітніх послуг.

Як свідчать результати наукових досліджень Інституту сходознавства імені Кримського НАН України, Китай за сорок років реформ перетворився у другу економіку у світі, яку називають світовою фабрикою, оскільки вона є найбільшим експортером товарів з доданою вартістю, причому високотехнологічних. «У 1999 році Державна рада КНР та Центральний комітет КПК ухвалили «Рішення про поглиблення реформи освіти та всебічне сприяння підвищення якості освіти». Того ж року кількість студентів збільшилася на 20% і складала 4,09 млн. Вже у 2002 році валовий показник охоплення вищою освітою Китаю склав 15%. Станом